

K L E R
D E J V E R L I

NOĆNI
RAZGOVORI

Prevod
Sanja Bošnjak

■ Laguna ■

Naslov originala

Claire Daverley

TALKING AT NIGHT

Copyright © 2023 by Claire Daverley

Translation copyright © 2023 za srpsko izdanje, LAGUNA

Za Klajva, naravno

Volela bih da sam sve na svetu uradila s tobom.

Veliki Getsbi Baza Lurmana, 2013.

Životi su im se raspali u utorak uveče.

Pod jakim svetlima bolničkog hodnika majka joj se uhvatila za taj podatak, zadihano, u neverici, dok je nije savladao bol. Prljavosive pločice, kroz roletne se vidi nebo, prošarano skerletnocrvenom. Gotovo je svanulo. Rouzi je stajala pored stakla osećajući kako se deo nje povlači na mesto za koje i nije znala da postoji.

„Ali utorak je“, rekla je doktoru. „On ne izlazi utorkom.“

I doktor je bio ljubazan, uvežban. Pružio je ruku da joj dodirne lakat i Rouzi je primetila njegove negovane nokte, tako glatke, zaobljene i čiste. I ona je želela takve nokte. Želela je da bude ljubazna, dobra i blaga, poput tog doktora; samo da dodirne majčin lakat i povede je kući, čim joj se ova vest, ova nepodnošljiva, neizdrživa vest slegne.

Ali proći će godine, naravno, pre no što se bilo šta vrati uobičajenom, i Rouzi je to znala, znala je čim je ugledala doktorove ruke, njegovu uredno zakopčanu manžetnu. Ništa više neće biti u redu, onako kao što je nekada bilo. Ništa više ne može biti uobičajeno ili radosno ili ustaljeno, iako je tek utorak,

iako u tri sata ima čas muzičkog, iako su mu ključevi i dalje u džepu njene jakne.

Razmišljala je o njegovim otiscima prstiju svuda po njima. Nadala se da ništa nije osetio kad je pao.

Pre

Prvo poglavlje

Iste noći kada je upoznao Rouzi Vinters kraj logorske vatre Vil je shvatio da ima nečeg u njoj. Kad joj je rekao da ga je majka napustila.

Dok se plamen podizao u novembarski mrak, sedeli su jedno kraj drugog u isprekidanom krugu zajedno s ostalim maturantima. Rukavice bez prstiju, limenke piva. Daleki šum talasa iza borova. Iako su išli u istu školu i imali neke zajedničke prijatelje, nije lično poznao Rouzi, ali večeras su razgovarali. Malo.

U početku su beznačajno ćaskali dok njegov prijatelj Džoš – njen brat blizanac – nije rekao nešto o njihovim roditeljima i Rouzi se nasmejala, jedva čujno od pucketanja vatre, i pre nego što je razmislio šta radi, kazao je da ne poznaje sopstvenu majku. Nikada to nije naglas izgovorio. Obično bi sagnuo glavu i sačekao da prođe trenutak. Ipak, uhvatio je sebe kako govori njoj – toj devojci ispucalih krajeva kose i neočupanih obrva, s belim mršavim šakama – da mu je majka pre mnogo godina otišla dok je pred odlazak u školu gledao crtane filmove.

Posmatrala ga je dok je to govorio, a plamenovi vatre su joj se preslikavali u očima. Na licu joj nije video ni sažaljenje ni

radoznanost; nije se mrštila ili kreveljila, što je možda i mogao očekivati da je imao vremena da o tome razmišlja.

„Šta misliš gde je?“, upitala ga je trenutak kasnije.

Zastao je. Pogledao deliće neba koji su se videli kroz drveće. Dim iz vatre vijugao je uvis, videle su se zvezde, jedna veća i svetlija od drugih. Neka planeta možda, ili mesec.

„Ne znam“, rekao je. „Bilo gde.“

I Rouzi Vinters ponovila je te reči kao da zaista razmišlja o tome. Kao da se pita kako to „bilo gde“ izgleda.

Bila je rana zima, vetar je sekao kroz šumu, ali ipak su ostali napolju. Opet je bolje nego kod kuće, gde im je toplo, a i ne zanima ih televizijski program.

Pod svetlom vatre koža im je poprimila krvavonarandžastu nijansu i sve im je bilo novo.

Tada je nešto zaiskrilo.

Čitavu noć su razgovarali, kolena su im se gotovo dodirivala. Govorio je veoma malo, ne znajući da ume tako pažljivo da sluša, jedva čekajući sledeću rečenicu, iznenađen rečima koje je birala. Parovi su se udaljavali da bi se dodirivali iza drveća i milovali na pesku, ili da bi jeli nudle i pomfrit iz masnog papira. Samo su on, Rouzi, Džoš i još dvoje ostali. Jedan je uzeo gitaru i nevešto svirao dok se vatra polako gasila. Vil je gledao u jarko, sjajno crvenilo i sivkaste ljuspice pepela.

Ostao je samo žar kad je Rouzi zapevala.

Prvo ju je zamolio brat. Morao ju je hrabriti, pa moliti dok nije popustila i blago zabacila glavu.

Vetar je utihnuo. Bez vatre, vazduh je bio kao staklo, hladan i nepomičan. I kad je zapevala, taj zvuk mu nije ličio ni na šta poznato. Pevala je horski, čisto.

Slušali su dok se vatra nije ugasila i ruke im utrnule i potom su se razišli. Vil je stavio kacigu, zakopčao je ispod brade

i ubacio motor u brzinu razmišljajući kako je ovo samo jedna nezaboravna noć, u kojoj je razgovarao s nečijom sestrom; pevala je neobičnu pesmu i ničeg više nije bilo.

Ali zbog njenog glasa te noći nije mogao da spava.

Kao ni sledeće.

Kasno je ustao za vikend. Obukao je duks s kapuljačom i pokušao da zanemari žarku potrebu za cigaretom dok je u čarapama silazio niz stepenice. Dejav ga je pozdravio u dnu stepeništa skočivši mu na kolena. Vil ga je pomazio po mršavoj glavi i pustio da odskakuće nazad u dnevnu sobu. Taj pas je provodio dane sklopčan na dedinoj staroj fotelji. Kao da čeka, činilo se Vilu, da se on vrati kući.

Baka je u kuhinji pržila slaninu. Mirisalo je na vrelo ulje i masnoću od prženja; na so, svinjetinu i tost. Kad je ušao, raspevano ga je pozdravila.

„Dobar dan!“

„Tek je deset“, odgovorio je.

„A tebi je samo jednom osamnaest, momče“, kazala je. „Šteta je da te tvoje jagodice skrivaš ispod jorgana.“

„Nisam se skrivao“, rekao je, krenuo ka kuhinjskom stolu i sipao čašu vode iz bokala.

„Amber je već bila na plivanju“, reče baka, okrenuta leđima. „I završila pola domaćeg.“

„Svaka joj čast“, primetio je.

Zavladala je kratka tišina dok je slanina cvrčala, a zimsko sunce se presijavalo na zidovima. Sestre mu nije bilo na vidiku. Bio je siguran da se zabarikadirala u svojoj sobi, flomasterima podvlačila beleške, srcolikim spajalicama organizovala svoj život.

„Izgledaš umorno“, primetila je baka. Nije odmah odgovorio, već je sa stola uzeo dva tosta u obliku trougla i krenuo ka zadnjim vratima.

„Dobro sam“, reče hvatajući se za kvaku. Još nešto je govorila dok je izlazio i zatvarao vrata uputivši se ka garaži.

Na najkraći mogući trenutak osetio je grižu savesti.

Znao je da će se neko vreme ljutiti, a onda će mu kasnije, za ručak, doneti slaninu.

Uključio je jedinu sijalicu koja je visila sa tavanice. Bio je to prostor bez prozora, sa betonskim podom i radiom s račvastom antenom na dedinom starom radnom stolu. Mirisalo je na piljevinu i prastari dizel. U uglu je stajala kutija za alat, a gomila neiskorišćene drvene građe ležala je na zemlji. To je jedino mesto gde se donekle dobro oseća, gde sve ima svrhu, u kome niko ne priča, ne sumnja ili nešto očekuje.

Njegov novi motor je stajao, rastavljen i nezavršen, baš kako ga je ostavio.

Zadržao se na vratima i nezainteresovano jeo tost tražeći pogledom neophodan alat. A onda se, ne uključivši radio, bacio na posao. Samo on i motor. Obojio je blatobrane, pričvrstio farove. Dok je radio, gotovo da i nije razmišljao o onoj Rouzi.

Samo malo.

Rouzi je do poznih sati ostala u muzičkom kabinetu. Iako je nameravala samo da vežba skale i izađe nakon petnaest minuta, prošlo je sat vremena i pojavila se čistačica da prebriše podove. Rouzi je čula povlačenje kante, pljuskanje vode i tiho, sebi u bradu, procedila: „Sranje!“, pre nego što je pokupila partiture. Ugasila je svetlo pustivši drvena vrata da se tiho zatvore za njom. Poželela je laku noć uvek ljubaznoj čistačici; uvek joj se smeška kad se tako kasno mimoiđu, kao da dele neku tajnu.

Napolju se već smračilo i vazduh se pročistio, hladan kao da najavljuje sneg. Noć nije bila za bosonoge. Za trčanje pod neonskim svetlom.

Obećala je majci i otišla u teretanu. Obukla je sportsku opremu i trčala na traci, ali samo deo od predviđenog vremena

jer je zaboravila, jer ju je muzika obuzela, jer je ponovo izgubila osećaj za vreme.

Znoj joj je slepio šiške štipajući oči, i pitala se dok su joj stopala udarala po traci zašto se uvek toliko trudi. Zbog koga se trudi. Zašto je sve važno. Neprestano.

Negde na polovini vežbanja nešto ju je probolo i zastala je, morala se nasloniti na stranu da bi došla do daha. Nadala se da niko nije primetio. Da je niko ne gleda. Kasnije je prebacila torbu preko ramena, zakopčala jaknu i, dok joj je vlažna kosa visila preko ušiju, rešila je da prošetati do kuće. Zvezde su bile raštrkane po nebu, a automobili prolazili pored nje kao svetlucava reka. Brojala je korake, iznova i iznova. Izbegavala je pukotine na stazi.

Kod kuće je zatekla brata blizanca kako leži na sofa.

„Kasniš“, rekao je ne odvajajući pogled od televizije.

„Ne mnogo“, odgovorila je pa pogledala zglob ruke i primetila da nema sat. Opet ga je ostavila u kabinetu za muzičko. Ne može da piše ako ne pazi na vreme.

„Mama će se naljutiti“, reče Džoš, a ona mu dlanom gurnu glavu i pobeže iz sobe pre nego što je gađa jastukom.

Majka nije bila ljuta, samo rasejana. Telefonirala je u kuhinji i uperila prst u nju, što je inače radila kada je istovremeno želela i da je pozdravi i da joj kaže: „Čekaj, radim nešto važno, razumeš me, zar ne, znaš kako je.“

„Kako je bilo u školi?“, upitala je kad je prekinula vezu. Nije je gledala u oči, već se okrenula da otvori rernu.

„Dobro“, odgovori Rouzi.

„A teretana?“

„Teško.“

„Pa, dobro“, reče majka. „Tako i treba da bude.“

„Imam li vremena da se istuširam?“

Majka se osvrnu i osmotri joj oznojeno lice i raščupanu kosu.

„Mislim da imaš“, reče. „Ne možeš tako oznojena za sto, zar ne, dušo?“

Rouzi je pogleda, klimnu glavom i krenu ka stepenicama.

U kupatilu je pustila vodu i umalo se nije opekla koliko je bila vruća. Koža joj je postala modrocrvvena, ali izdržala je. Ovog puta nije brojala korake, već sekunde. I nastavljala je da broji, iznova i iznova, što i inače radi – kao što krv teče, nesposobna da se zaustavi.

Kad je izašla, uvila je kosu u peškir, zahvalna što joj je para sakrila odraz u ogledalu. Zatim se obrisala i otišla u svoju sobu; na stolu su bile raštrkane partiture, a knjige se nizale na policama, iskrzane i umrljane od čaja. Toliko ih je često čitala da su bile išarane kao stare mape. Peti Smit. Oliver Saks. Silvije i Paterson i Plat.

Navukla je odeću i spustila roletne. Na trenutak je zastala, spustivši ruke na ispust prozora. Bila je gladna, u svakom smislu te reči. Razmišljala je da izađe, uprkos mokroj kosi i snegu koji samo što nije pao, pravo u norfočku noć.

„Kako je bilo u školi?“, pitala ju je majka ponovo čim su svi seli za sto. Isečene kocke kupljene lazanje stavila je na tanjire opomenuvši Rouzinog oca i brata da paze jer je vruće. Rouzi je obema rukama uhvatila tanjir, primećujući da je njeno parče manje od ostalih.

„Zemlja zove Džošu?“, gurnula ga je majka laktom. „Kako si ti proveo dan?“

„Dobro“, rekao je usta punih testenine.

„Rouzi?“

„Predala sam rad iz istorije“, odgovorila je Rouzi. „I završila rad o klasicima.“

„Kako je to prošlo?“

„Dobro, mislim.“

„Tako treba.“

Ponovo je zavladao trenutak tišine, samo su noževi škripali po tanjirima. Rouzi je otpila gutljaj vode, a onda je majka počela da prepričava šta se dogodilo na poslu, nešto kako joj je klijent popustio pred ženom, nije hteo da ulazi u borbu, za koju je znala da bi mogla da mu donese pobeđu. I opet ćutanje. Kuhinjski sat otkucava. Beli sos se razliva po tanjirima.

„Možda mu je jednostavno dosta“, usudila se da kaže Rouzi.

„Hmm?“

„Tvom klijentu. Možda je povređen što mu je brak tako okončan i samo želi, znaš, da završi s tim.“

Majka je sipala sebi još jednu čašu vina, nabola paradajz na viljušku.

„Hajde da ne nagađamo koje su njegove pobude, Rouzmariri“, rekla je progutavši zalogaj. Džoš je uhvatio Rouzin pogled nemo je pitajući što se trudi; spustila je pogled na sto. Otac je rešavao ukrštene reči.

Kad je majka ustala da raščisti sto, Džoš je ostatke svoje laganje prebacio na Rouzin tanjir. Brzo ih je pojela pre nego što je ustala da pomogne, i gurnula ga ramenom.

Kao što rade braća i sestre, ili blizanci.

Nije znala razliku.

I dok je ispirala činiju za salatu, pokrenula se nova melodija. Kao ranu pesmu ptica, načula je one prve oprezne note koje niko drugi ne čuje. Jedva ih je razabirala – Džoš je govorio o sutrašnjem učenju s Vilom Vajtom, o časovima napredne matematike – i trudila se da ih zapamti.

Ponavljala ih je i ponavljala pre nego što se rasprše.

Rano sledećeg jutra pozvala ju je Marli.

Rouzi se već probudila i javila na drugo zvono.

„Budna si“, prokomentarisala je Marli.